



Arrestnummer C1 16 14 / 2023
Repertoriumnummer 2023/4142
Datum van uitspraak 1 december 2023
Notienummer griffie
Notienummer parket-generaal 2023/PGG/64 2023/VJ11/226

Ber. 23-1762 N (Hof van Beroep in cassatie)
doel: uitspraak bestuurlijke inlichting - behoeften van de werf

dd. 14/12/2023
Weed bij arrest van het Hof van Cassatie verwoorpen
dd. 29-03-2014 (P. 13. 1762. N)

Hof van beroep Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

2023/PGG/64 - 2023/VJ11/226

Not.nr. DE.64.H6.402462/17

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. nr

(ON

met zetel te
- beklaagde -

2. nr

(RRN

geboren te op
wonende te
- beklaagde -

verdacht van:

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 Strafwetboek, namelijk:

zij die de misdaad of het wanbedrijf hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks hebben meegewerkt;

zij die door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder hun bijstand niet had kunnen worden gepleegd;

zij die, door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, de misdaad of het wanbedrijf rechtstreeks hebben uitgelokt;

zij die, hetzij door woorden in openbare bijeenkomsten of plaatsen gesproken, hetzij door enigerlei geschrift, drukwerk, prent of zinnebeeld aangeplakt, rondgedeeld of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld, het plegen van het feit rechtstreeks hebben uitgelokt,

onverminderd de straffen die bij de wet bepaald zijn tegen daders van aanzetting tot misdaden of wanbedrijven, zelfs voor het geval dat die aanzetting zonder gevolg is gebleven, voor de volgende strafbare feiten:

“A opzettelijk achterlaten en beheren van afvalstoffen in strijd met het Materialendecreet opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, afvalstoffen te hebben achtergelaten, beheerd of overgebracht, te weten, afvalstoffen te hebben achtergelaten of beheerd in strijd met de voorschriften van het Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen of de uitvoeringsbesluiten ervan, namelijk

afgedankte voertuigen niet tijdig te hebben ingeleverd bij een erkend centrum voor depollutie, demontage en vernietiging van afgedankte voertuigen

(art. 16.6.3. § 1 lid 1 en 16.6.4. Decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid ; art. 3, 1° en 7°, 12 § 1 en 69 Decreet 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalcringen en afvalstoffen)

Te in de periode van 26 april 2016 tot en met 25 juni 2019 (OK 1, st. 3-5, 55, OK 2, st. 3, 36)
door

B niet naleven maatregelen - feiten vanaf 28 februari 2011

opzettelijk de opgelegde bestuurlijke maatregelen, bestuurlijke geldboeten, voordeelontnemingen, veiligheidsmaatregelen of de door de rechter opgelegde maatregelen niet te hebben uitgevoerd, betaald of te hebben genegeerd,

(art. 16.6.1. § 2, 1° Decreet 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)

namelijk

1 het besluit houdende bestuurlijke maatregelen van OVAM van 13.09.2018

Te in de periode van 15 november 2018 tot en met 19 maart 2019 (OK 1, st. 67, OK 2, st. 3)
door *Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid*

2 het besluit bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsommen van OVAM van 22.03.2019

Te in de periode van 26 mei 2019 tot en met 25 juni 2019 (OK 2, st. 36)
door

De eerste en de tweede tevens gedagvaard om, bij toepassing van artikel 16.6.4 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zich te horen veroordelen tot het inzamelen, vervoeren en verwerken van de achtergelaten afvalstoffen binnen een door de rechter vastgestelde termijn, onder verbeurte van een dwangsom van € 50 per dag bij niet naleving van deze veroordeling."

* * * *

1.1 De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, kamer D13M, besliste bij vonnis van 28 november 2023 bij verstek voor op tegenspraak voor als volgt:

"OP STRAFGEBIED

De rechtbank:

- verklaart eerste beklagde **SCHULDIG** aan de feiten van de tenlasteleggingen A, B.1 en B.2;
- toepassing makend van artikel 65, lid 1 van het Strafwetboek;
- veroordeelt eerste beklagde voor deze feiten samen tot een **GELDBOETE** van **16.000,00 EURO**, zijnde een geldboete van **2.000,00 EURO**, verhoogd met 70 opdecimen (x8);

Bijdragen - vergoeding

De rechtbank:

- spreekt in hoofde van eerste beklagde de verplichting uit om **EENMAAL** een bedrag van **25,00 euro**, met 70 opdecimen verhoogd, **200,00 euro** bedragende, te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;
- legt eerste beklagde bovendien een vergoeding op voor de kostprijs van de strafprocedure van **52,42 euro** overeenkomstig artikel 91, 2^{de} lid van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken;
- veroordeelt eerste beklagde, krachtens artikel 4 §3 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, tot het betalen van een bijdrage aan het Fonds van **24,00 euro**.

* * *

De rechtbank:

- *verklaart tweede beklagde **SCHULDIG** aan de feiten van de tenlasteleggingen A, B.1 en B.2;*
- *toepassing makend van artikel 65, lid 1 van het Strafwetboek;*
- *veroordeelt tweede beklagde voor deze feiten samen tot een **GELDBOETE** van **16.000,00 EURO**, zijnde een geldboete van **2.000,00 EURO**, verhoogd met 70 opdecimen (x8);*
- *zegt dat bij niet betaling binnen de door de wet bepaalde termijn de lastens tweede beklagde uitgesproken geldboete kan worden vervangen door een gevangenisstraf van 3 maanden.*

Bijdragen - vergoeding*De rechtbank:*

- *spreekt in hoofde van tweede beklagde de verplichting uit om **EENMAAL** een bedrag van 25,00 euro, met 70 opdecimen verhoogd, **200,00 euro** bedragende, te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;*
- *legt tweede beklagde bovendien een vergoeding op voor de kostprijs van de strafprocedure van **52,42 euro** overeenkomstig artikel 91, 2^{de} lid van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken;*
- *veroordeelt tweede beklagde, krachtens artikel 4 §3 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, tot het betalen van een bijdrage aan het Fonds van **24,00 euro**.*

* * *

Kosten

*De rechtbank veroordeelt eerste en tweede beklagde **hoofdelijk** tot de gerechtskosten, tot op heden in hun geheel begroot **nihil**, meer de betekeningskosten van huidig vonnis voor wat betreft eerste beklagde.*

HERSTEL

De rechtbank:

- veroordeelt tot het inzamelen, vervoeren en legaal verwerken van de afvalstoffen (alle afaedankte voertuigen), dewelke op de plaats, gelegen te in strijd met het Materialendecreet werden achtergelaten en dit **binnen een termijn van zes maanden,**
- zegt dat elk gehouden zullen zijn tot betaling aan het openbaar ministerie van een **dwangsom van 100 euro per dag vertraging** in de naleving van de verwijdering van de in strijd met het Materialendecreet aanwezige afvalstoffen en dit vanaf de dag volgend op het verstrijken van de termijn van zes maanden.

OP BURGERLIJK GEBIED

De rechtbank houdt de beslissing over de burgerlijke belangen ambtshalve aan."

1.2 Het voor de beklagde zij verstek gewezen vonnis van 28 november 2022 werd op verzoek van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, op 1 juni 2023 door een gerechtsdeurwaarder betekend aan de woonplaats van de beklagde.

1.3 Tegen dit vonnis werd op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, hoger beroep ingesteld op:

- 28 december 2022 door de beklagde
- 28 december 2022 door de beklagde
- 3 januari 2023 door het openbaar ministerie tegen de beide beklagden.

Tegelijk dienden deze partijen een grievenformulier in overeenkomstig artikel 204 Wetboek van Strafvordering.

1.4 Op de rechtszitting van 8 juni 2023 (inleidingszitting) legde het hof bij toepassing van de artikelen 152, § 1 en 209bis, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, conclusietermijnen vast en bepaalde de rechtsdag op de rechtszitting van 12 oktober 2023.

De beklagden legden conclusies neer en deden dit tijdig.

1.5 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 12 oktober 2023 in het Nederlands:

- de beklaagde in zijn middelen van verdediging, bijgestaan door meester advocaat met kantoor te
- de beklaagde in haar middelen van verdediging, bijgestaan door meester advocaat met kantoor te voor meester advocaat met kantoor te
- het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van advocaat-generaal.

2. De verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 28 november 2022 werden tijdig en regelmatig naar de vorm gedaan. Hetzelfde geldt voor het indienen van de grievenformulieren.

De advocaat van de beklaagde bepaalde in het grievenformulier nauwkeurige grieven over de schuld, de straf en de herstellvordering, met inbegrip van de dwangsom. Hetzelfde deed de advocaat van de beklaagde

Het openbaar ministerie heeft een nauwkeurige grief over de straf.

De hoger beroepen van respectief de beklaagden en van het openbaar ministerie zijn ontvankelijk (art. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering).

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

3. De eerste rechter gaf nauwgezet het volgende feitenoverzicht:

"3.1 Overzicht van de feiten

1.

De aaraae-activiteiten zoals herstellingen en onderhoud aan voertuigen van waren gestopt in mei 2016 omwille van de verkoop van de garage. beschikte over een vergunning voor het uitbaten van een werkplaats op deed sindsdien enkel nog in aan- en verkoop van tweedehandsauto's. Er werd echter geen omaevinasveraunning afgeleverd voor het terrein op alwaar de tweedehandsvoertuigen en afgedankte voertuigen werden gestald. Sinds 2016 voerde OVAM verschillende controles uit.

2.

In het kader van een controle op de bepalingen van het VLAREMA inzake aanvaardingsplicht afgedankte voertuigen, ging een deskundige van OVAM ter plaatse bij op 26 april 2016. In totaal waren er minstens 35 afgedankte voertuigen. verklaarde de garage-activiteiten te zullen stopzetten. Op 13 juli 2016 en op 17 januari 2017 werd een aanmaningsbrief gestuurd om de activiteiten stop te zetten. OVAM ontving geen reactie.

3.

Op 30 mei 2017 werd opnieuw ter plaatse gegaan. Een deel van de voertuigen zou in beslag genomen zijn en afgevoerd. verklaarde dat hij dacht dat de gerechtsdeurwaarder de certificaten van vernietiging aan OVAM ging bezorgen. Dit was niet het geval. In de loods waren geen afgedankte voertuigen meer, maar wel aan de voorkant van de woning en in de tuin. Vijftien voertuigen waren er nog terwijl deze moesten worden afgevoerd en de certificaten van vernietiging overgemaakt aan OVAM.

Op 24 juni 2017 ontving OVAM via de gerechtsdeurwaarder de certificaten van de vijftien in beslag genomen voertuigen. Hij verklaarde dat er niet meer dan 15 voertuigen waren op het moment van inbeslagname. Er waren nog acht voertuigen weg waarvan geen certificaat had voorgelegd.

Op 25 december 2017 werd ondervraagd. Hij verklaarde dat hij op het moment dat OVAM kwam bezig was met de verhuis van de inboedel, waaronder de voertuigen. Het terrein was verkocht. Hij had een bodemattest. Hij had steeds alle voertuigen afgeleverd aan een erkend centrum. Het terrein was in juni 2016 reeds volledig ontruimd. OVAM was intussen in het bezit van alle attesten.

4.

Op 6 september 2018 ging een deskundige van OVAM opnieuw op controle. Er waren nog 14 voertuigen aanwezig in zeer slechte staat en helemaal overwoekerd. 1 voertuig was niet meer aanwezig. verklaarde dat dit voertuig werd meegegeven als cross-auto. Dit was echter geen correcte bestemming voor een afgedankt voertuig. verklaarde bezig te zijn met de opruim, maar dat het niet zo gemakkelijk was omdat de plaats moeilijk bereikbaar was.

Op 13 september 2018 werd een besluit houdende bestuurlijke maatregelen opgemaakt. Er werd bevel uitgevaardigd om de voertuigen af te voeren naar een erkend centrum en de certificaten voor te leggen: 7 tegen 15 november 2018 en 7 tegen 15 januari 2019.

5.

Op 3 april 2019 werd een nieuw pv opgemaakt. Op 19 maart 2019 werd immers vastgesteld dat er nog 14 voertuigen stonden.

De oude bestuurlijke maatregel werd opgeheven en er werd een nieuwe BM met dwangsom opgesteld op 22 maart 2019.

Beklaagde verklaarde bij zijn verhoor op 24 april 2019 dat de vertraging er kwam door zijn langdurige ziekte. Hij ging er absolute prioriteit aan geven. Alles zou weg zijn op 26 mei 2019.

Op 24 mei 2019 ontving OVAM een eerste deel van de certificaten van vernietiging van de afgevoerde voertuigen (binnen de termijn).

Op 28 mei 2019 ontving OVAM nog één certificaat buiten de termijn.

6.

Bij een bezoek ter plaatse op 25 juni 2019 werd een gedeeltelijke naleving van de maatregelen vastgesteld. Slechts zes van de 14 af te voeren voertuigen waren weg. Vanaf 26 mei 2019 begon er een dwangsom te lopen van 11 euro per dag per voertuig. Tevergeefs riep zijn gezondheidstoestand in om de dwangsommen niet te laten lopen bij OVAM.

Er werd door OVAM nog 1 certificaat ontvangen van een afgevoerd voertuig op 30 oktober 2019.

7.

Op 15 december 2020 voerde de toezichthouder bij OVAM een hercontrole uit. Er stonden nog zeven afgedankte voertuigen die opgenomen waren in het besluit bestuurlijke maatregelen en dwangsommen van 22 maart 2019. De toezichthouder maande mondeling aan om zich in regel te stellen.

Op 4 mei 2021 waren er nog geen nieuwe certificaten ontvangen. Ook uit de gegevens van de databank Febelauto bleek dat er geen voertuigen werden vernietigd.

8.

Op de zitting van 28 juni 2021 verklaarde dat hij de laatste zeven voertuigen nog zou afvoeren. De rechtbank verzocht het openbaar ministerie om nog een laatste nazicht te doen in oktober 2021.

Op 13 september 2022 ging de toezichthouder van OVAM opnieuw ter plaatse. Er werd vastgesteld dat er nog steeds vijf afgedankte voertuigen aanwezig waren die werden opgenomen in het besluit bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsommen van 22 maart 2019. De overige twee voertuigen waren niet meer aanwezig, maar er

werden hiervan geen certificaten bezorgd aan OVAM. De vijf voertuigen waren allen in zeer slechte technische staat, sommige gedemonteerd of met beschimmeld interieur.

Voordien werden bij de controles de voertuigen bestemd voor de verkoop als tweedehandsvoertuigen niet genoteerd. Aangezien een deel van die voertuigen na het verloop van jaren nu ook afgedankt konden zijn, werd beslist om ook deze voertuigen te noteren. Zo werden er een vijftiental voertuigen genoteerd, waarvan het merendeel vermoedelijk intussen ook potentiële afgedankte voertuigen betroffen. protesteerde bij deze actie en ging in discussie. Hij wees er op dat hij het achterste gedeelte van het terrein had opgeruimd en leeg gemaakt. Het achterste terrein bleek effectief leeg te zijn. Echter waren de voertuigen nu verplaatst naar de voorkant van het terrein

werkte slecht mee om de voertuigen die werden genoteerd te openen zodat het chassisnummer zou genoteerd kunnen worden. Hij verklaarde dat hij slechts één certificaat moest voorleggen aan de rechter omdat hij als verkoper vijf afgedankte voertuigen op zijn terrein mag laten staan. Dit is niet het geval.

begon verbaal agressief te zijn en deed eveneens aan fysieke intimidatie. Hij kreeg nog 1 kans om in zijn woning alle sleutels van de vijftien genoteerde voertuigen samen in 1 keer te brengen. Beklaagde gaf hier geen gevolg aan en de controle werd stopgezet.

Bij later nazicht aan de hand van de foto's van de controle op 13 september 2022 bleek dat er nog een zesde afgedankt voertuig dat was opgenomen in de bestuurlijke maatregel van 22 maart 2019 aanwezig was op het terrein."

4. De telastleggingen A en B zijn voor het hof voor elke beklagde bewezen gebleven.

4.1 Het hof verwijst vooreerst naar de overwegingen van het beroepen vonnis, die luiden als volgt:

"2.

Gelet op de vaststelling dat er zich op de terreinen van afgedankte voertuigen bevonden die niet tijdig werden afgevoerd, namelijk:

- Op 26 april 2016: 35 voertuigen*
- Op 30 mei 2017: 15 voertuigen*
- Op 6 september 2018: 14 voertuigen*
- Op 19 maart 2019: 14 voertuigen*
- Op 25 juni 2019: 8 voertuigen*
- Op 15 december 2020: 7 voertuigen*
- Op 13 september 2022: 6 van de initieel vastgestelde 35 voertuigen + mogelijks nog 15 'nieuwe' afgedankte voertuigen,*

staat het zonder enige twijfel vast dat beklagden zich in de periode van 26 april 2016 tot en met 25 juni 2019 schuldig maakten aan de tenlastelegging A, namelijk het niet tijdig afvoeren van afgedankte voertuigen *verwijst tevergeefs naar artikel 5.2.4.2 VLAREMA nu de bepaling dat er vijf afgedankte voertuigen mogen worden opgeslagen slechts bestond vanaf 17 juni 2019. Bovendien geldt deze uitzondering enkel voor werkplaatsen voor herstellingen aan motorvoertuigen en niet voor de handelaars in tweedehandsvoertuigen. Daarnaast moet bij deze opslag natuurlijk ook rekening gehouden worden met de milieuvorwaarden voor opslag en kan de opslag bijvoorbeeld niet gebeuren in het gras gelet op de milieurisico's voor verontreiniging van bodem en grondwater. Ook werden er steeds meer dan vijf afgedankte voertuigen aangetroffen en waren deze voertuigen duidelijk niet dienstig voor het gebruik als vervangingsonderdelen bij herstellingen.*

Op 13 september 2018 werd een besluit houdende bestuurlijke maatregelen opgemaakt. Er werd bevel uitgevaardigd om de 14 nog aanwezige afgedankte voertuigen af te voeren naar een erkend centrum en de certificaten voor te leggen: 7 tegen 15 november 2018 en 7 tegen 15 januari 2019. Op 19 maart 2019 bleken de 14 voertuigen nog steeds aanwezig zodat vanaf 15 november 2018 bewezen is dat beklagden de bestuurlijke maatregelen opzettelijk niet naleefden.

Op 22 maart 2019 werden nieuwe bestuurlijke maatregelen opgelegd. Uiterlijk tegen 25 mei 2019 dienden beklagden de 14 voertuigen af te voeren. Op 25 juni 2019 werd vastgesteld dat er slechts 6 van de 14 voertuigen werden afgevoerd en de bestuurlijke maatregelen aldus niet werden nageleefd.

Voor de rechtbank is bewezen dat beklagden opzettelijk in de periode van 26 mei 2019 tot en met 25 juni 2019 de bestuurlijke maatregelen niet naleefden.

Tweede beklagde *was de persoon die de voertuigen plaatste en als enige zaakvoerder verantwoordelijk was voor de naleving van de milieuwetgeving. De bewezen verklaarde feiten kunnen hem worden toegerekend.*

De bewezen misdrijven houden verband met de verwezenlijking van het doel van *namelijk de verkoop van tweedehandsvoertuigen. Gelet op duur van de inbreuken, de vele aanmaningen, bestuurlijke maatregelen en dwangsommen die zonder gevolg bleven, gaat het niet om een alleenstaande fout van een natuurlijke persoon, maar om een beleid binnen de rechtspersoon die geen voldoende aandacht schonk aan de milieuregelgeving en die het de zaakvoerder mogelijk maakte om blijvend inbreuken te plegen. Dit maakt een eigen fout uit van de rechtspersoon die hem kan worden toegerekend.*

De schuld van beide beklagden aan de feiten van de tenlasteleggingen A, B.1 en B.2 staat vast en werd ook niet ernstig betwist."

4.2 Verder overweegt het hof over de schuld het volgende.

Telastlegging A

De beklaagden voeren aan dat artikel 5.2.4.1, § 2, Vlarema tussen 16 december 2016 en 17 juni 2019 een uitzondering voorzag voor werkplaatsen voor het nazicht, de herstelling en het onderhouden van motorvoertuigen (met inbegrip van carrosseriewerkzaamheden) die jaarlijks vijftien afgedankte voertuigen mochten hebben staan voor die werkzaamheden. Zij beroepen zich hierop.

Sinds 16 december 2016 bepaalt artikel 5.2.4.1, § 2, Vlarema:

“Werkplaatsen voor het nazicht, de herstelling en het onderhouden van motorvoertuigen (met inbegrip van carrosseriewerkzaamheden) hoeven niet erkend te zijn als centrum voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen op voorwaarde dat ze de gedemonteerde onderdelen alleen inzetten bij de herstellingen die uitgevoerd worden in de eigen werkplaats, dat ze het gebruik van de gedemonteerde onderdelen vermelden op de facturen van de herstelling, dat ze niet meer dan vijf afgedankte voertuigen opslaan, dat ze jaarlijks niet meer dan vijftien afgedankte voertuigen daarvoor demonteren en dat de voorraad van gedemonteerde onderdelen niet meer bedraagt dan het totaal van onderdelen afkomstig van dertig afgedankte voertuigen. Ze houden daarvoor een register bij dat de volgende gegevens bevat:

1° de datum waarop het voertuig materieel de inrichting binnenkomt;

2° het chassisnummer van het voertuig;

3° de reden van aanwezigheid: voor demontage van onderdelen of aanvaard in het kader van de aanvaardingsplicht zonder demontage van onderdelen;

4° de datum van verzending van het voertuig.

Het register moet ingevuld worden op het moment dat het voertuig de inrichting binnenkomt. Het register dat in gebruik is, moet zich in de beroepslokalen bevinden in elke vestiging van het bedrijf.”

De OVAM-controleurs, met bijstand van de milieuambtenaar van stelden vast dat vijfendertig voertuigen op basis van staat (schimmel, mosgroei, groenaanslag, wijze van opslag, ...) en demontage beschouwd moesten worden als afgedankte voertuigen, die voor depollutie moesten afgevoerd worden. Uit niets volgt dat de beklaagden voldeden aan de hiervoor in de aangehaalde bepaling vermelde voorwaarden. Er was ook geen register in de zin van deze bepaling. De foto's gehecht aan het proces-verbaal tonen ook duidelijk aan de voertuigen niet gebruikt werden voor onder meer het inzetten van gedemonteerde onderdelen in de eigen werkplaats. Er was sprake van een waar autokerkhof.

De beklaagden beroepen zich ten onrechte op deze zogenaamde uitzonderingsbepaling.

De beklaagden waren er op grond van artikel 5.2.4.2, §§ 1 en 2, Vlarema wel degelijk toe gehouden de afgedankte voertuigen tijdig in te leveren bij een erkend centrum voor depollutie, demontage en vernietiging van afgedankte voertuigen.

Ten onrechte voeren de beklaagden aan dat vijftien wagens voertuigen waren die het voorwerp waren van een inbeslagname, zich hierbij beroepend op artikel 5.2.4.2, § 1, tweede lid, 3°, Vlarema, waarbij gesteld wordt dat de verplichting zich van afgedankte voertuigen te ontdoen niet geldt indien zo'n voertuig het voorwerp is van een gerechtelijk onderzoek, een inbeslagname of een aansprakelijkheidsonderzoek in het kader van een ongeval. De OVAM-controleurs stelden immers het volgende in het proces-verbaal van 19 september 2017 (p. 4): *"We vernemen van [naam] dat een deel van de voertuigen door een gerechtsdeurwaarder op 30 mei 2016 in beslag werden genomen en afgevoerd werden. [naam] deelde mee ervan uit te gaan dat de gerechtsdeurwaarder de OVAM de certificaten van vernietiging zou bezorgen. Dit was niet het aeval. De inbeslagname is geen opdracht van de OVAM uit."* Volgens de uitleg van [naam] betrof het voertuigen die een gerechtsdeurwaarder afvoerde. Het betroffen dus geen voertuigen waarvan hij zich niet onttreedt omdat ze het voorwerp waren van een inbeslagname.

Telastlegging B

Artikel 16.6.1, § 2, 1°, Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid bepaalt: *"De volgende personen worden bestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met een geldboete van 100 euro tot 100.000 euro of met een van die straffen:*

1° personen die opzettelijk opgelegde bestuurlijke maatregelen, bestuurlijke geldboeten, voordeelontnemingen, veiligheidsmaatregelen of door de rechter opgelegde maatregelen niet uitvoeren, betalen of negeren".

Uit het hiervoor weergegeven feitenoverzicht van het beroepen vonnis volgt dat de beklagde [naam] de vermelde bestuurlijke maatregelen werden opgelegd. Het is duidelijk dat de opgelegde maatregelen niet werden opgevolgd en nageleefd.

De beklagde [naam] merkt terecht op dat deze bestuurlijke maatregelen telkens enkel formeel aan de rechtspersoon werden opgelegd. Dit belet echter niet dat de beklagde natuurlijke persoon als (mede)dader schuldig is aan de niet-naleving van deze bestuurlijke maatregelen. De rechtspersoon handelde immers door toedoen van de natuurlijke persoon [naam]. Hij was de zaakvoerder en de vennootschap handelde door hem of liet door hem na de opgelegde maatregelen na te leven.

De te last gelegde misdrijven vereisen enkel algemeen opzet. De misdrijven zijn aan elke beklagde toe te rekenen. Het is duidelijk dat er binnen de rechtspersoon onvoldoende

aandacht was voor het naleven van deze milieuregels, wat een eigen strafrechtelijke fout van de vennootschap was. Rechtvaardiging, schuldonthefing en niet-toerekeningsvatbaarheid worden niet enigszins aannemelijk gemaakt, zodat de misdrijven aan elke beklaagde ook verwijtbaar zijn.

5. Tot 30 juli 2018 luidde artikel 5, tweede lid, Strafwetboek als volgt: *“Wanneer de rechtspersoon verantwoordelijk gesteld wordt uitsluitend wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, kan enkel degene die de zwaarste fout heeft begaan worden veroordeeld. Indien de geïdentificeerde natuurlijke persoon de fout wetens en willens heeft gepleegd kan hij samen met de verantwoordelijke rechtspersoon worden veroordeeld.”*

Artikel 2 van de wet van 11 juli 2018 tot wijziging van het Strafwetboek en de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen betreft, die in werking trad op 30 juli 2018, vervangt artikel 5 Strafwetboek door de volgende bepaling:

“Een rechtspersoon is strafrechtelijk verantwoordelijk voor de misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, zoals blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd.

Met rechtspersonen worden gelijkgesteld:

1° tijdelijke handelsvennootschappen en stille handelsvennootschappen;

2° vennootschappen bedoeld in artikel 2, § 4, tweede lid, van het Wetboek van Vennootschappen, alsook handelsvennootschappen in oprichting;

3° burgerlijke vennootschappen die niet de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen.

De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de rechtspersonen sluit die van de natuurlijke personen, die daders zijn van dezelfde feiten of eraan hebben deelgenomen, niet uit.”

Gezien de strafuitsluitingsgrond die vervat was in het vroegere tweede lid van artikel 5 Strafwetboek op grond van de nieuwe wet niet langer van toepassing is op de datum van dit arrest, doch wel nog gold op het ogenblik van de feiten van de telastlegging die zich voor 30 juli 2018 situeerden, past het hof artikel 5, tweede lid (oud) Strafwetboek toe.

Overeenkomstig artikel 5, tweede lid (oud) Strafwetboek is een rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor haar rekening zijn gepleegd. Wanneer de rechtspersoon verantwoordelijk gesteld wordt uitsluitend wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, kan enkel degene die de zwaarste fout heeft begaan worden veroordeeld. Cumulatie in de vervolging en veroordeling van de rechtspersoon en de

natuurlijke persoon is evenwel mogelijk indien de geïdentificeerde natuurlijke persoon de fout wetens en willens heeft gepleegd.

Gezien de bewezen feiten met opzet, dit is wetens en willens werden gepleegd, is er *in casu* geen grond voor toepassing van de decumul van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid tussen de rechtspersoon en de natuurlijke persoon door wiens optreden de rechtspersoon handelde.

6. De eerste rechter overwoog over de straftoemeting het volgende:

“1.

De rechtbank legt voor elke beklaagde overeenkomstig artikel 65, eerste lid Strafwetboek één straf op voor de feiten van de tenlasteleggingen A, B.1 en B.2 samen, met name de zwaarste.

Bij de straftoemeting houdt de rechtbank rekening met de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden en de persoonlijkheid van tweede beklaagde zoals die blijkt uit het strafrechtelijk verleden, gezinstoestand en arbeidssituatie, voor zover de rechtbank die kent.

De straf heeft niet alleen een vergeldende functie, ze moet ook preventief werken: ze moet beklaagden ertoe aanzetten in de toekomst geen misdrijven meer te plegen.

2.

De gepleegde inbreuken zijn bijzonder ernstig. Beklaagden hebben opzettelijk gedurende lange tijd afgedankte voertuigen opgeslagen op hun terreinen, waarbij zij het belang van de samenleving en het leefmilieu ondergeschikt maakten aan hun eigen financiële belangen. Beklaagden hebben de illegale toestand ook bijzonder lang, meer bepaald niet alleen in de periode vermeld in de tenlastelegging A maar zelfs tot op heden laten bestaan, opnieuw in functie van hun eigen economische belangen. Door deze onvergunde en niet toegelaten opslag realiseerden zij belangrijke besparingen die hun een onrechtmatig concurrentieel voordeel opleverden ten aanzien van sectorgenoten die wel correct de regelgeving naleefden en kon de bodem verontreinigd geraken. Bovendien was er ook een ernstige visuele hinder en droeg de opslag bij aan een verrommeling van het straatbeeld.

Beklaagden weigerden bovendien halsstarrig de hen opgelegde bestuurlijke maatregelen uit te voeren. Beklaagden toonden niet het minste respect of begrip voor het optreden van de milieuambtenaren en doen aan eigenrichting.

Gezien de manifest economische motieven voor het bewust plegen van inbreuken op de milieuregelgeving, is enkel een hoge geldboete voor elk van de beklaagden passend. De gunst van de opschorting is een volstrekt verkeerd signaal en totaal niet toereikend om beklaagden hun gedrag te doen wijzigen.”

Het hof treedt deze overwegingen bij. Er zijn voor het hof geen redenen om de opgelegde straffen te milderen. De eerste rechter besliste juist over de keuze van straf en de omvang en verantwoording ervan. De eerste rechter hield al voldoende rekening met de inspanningen die de beklaagden deden om verschillende voertuigen druppelsgewijs op wettige wijze af te voeren. Het herstel is echter nog niet volledig uitgevoerd hoewel hier al ruim de tijd voor was, wat mee voor de straf in rekening te nemen is. Dat de beklaagde fysiek niet steeds in staat was om het herstel uit te voeren, belette hem niet om hiervoor derden aan te stellen.

De met eenheid van opzet gepleegde feiten situeren zich deels na 31 december 2016, zodat de eerste rechter elke geldboete terecht verhoogde met 70 deciem. Voor de natuurlijke persoon is de opgelegde vervangende gevangenisstraf een voldoende aansporing om de geldboete te betalen.

7. De eerste rechter besliste juist over de kosten, zij het dat het hof deze herbegroot, zoals hierna bepaald. De eerste rechter besliste verder juist over de bijdragen en de vaste vergoeding, die actueel echter 58,24 euro bedraagt.

Het hof veroordeelt de beklaagden hoofdelijk tot de kosten in beroep.

8. De eerste rechter besliste ook correct en op goede gronden over het herstel. Gezien het te trage tempo van het herstel en de mate waarin de beklaagden telkens moeten aangespoord worden, is de opgelegde dwangsom noodzakelijk. Het hof bevestigt ook deze beslissingen.

Dictum

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen en van de artikelen:

- 211 Wetboek van Strafvordering,
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend;

bevestigt het beroepen vonnis in al zijn beslissingen, met de enkele wijziging dat de vaste vergoeding actueel 58,24 euro bedraagt;

zegt dat de termijn van herstel loopt vanaf het definitief worden van dit arrest;

veroordeelt de beklaagden

hoofdelijk

tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie opnieuw begroot op 96,50 euro in eerste aanleg en 119,90 euro in beroep.

|

Kosten eerste aanleg opnieuw begroot:

Dagv. bekl.:	€ 26,67
Bet. verstek:	€ 31,06
	€ 30,00
	<hr/>
	€ 87,73
+ 10 %:	€ 8,77
	<hr/>
Totaal:	€ 96,50

Kosten beroep:

Afschrift vonnis:	€ 30,00
Afschriften akten HB:	€ 9,00
Opstelrecht ber. bekl.:	€ 70,00
	<hr/>
	€ 109,00
+ 10 % :	€ 10,90
	<hr/>
Totaal :	€ 119,90

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer,
samengesteld uit raadsheer als waarnemend kamervoorzitter, raadsheren
en in openbare rechtszitting van **1 december**
2023 uitgesproken door wnd. kamervoorzitter in aanwezigheid van
advocaat-generaal, met bijstand van griffier